

SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 139 CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JULY 17, 1946 LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

BISEKOMAŠNIK IVAN TRINKO. — Na praznik svetega Alojzija je obhajal msgr. Ivan Trinko, buditelj in vzgojitelj Beneških Slovencev svojo biserno mašo v zatišju samostanske cerkve v laškem Vidmu.

Leta 1866 je izgubila stara Avstrija Benečijo in tako so ostali Beneški Slovenci ločeni od ostalih Slovencev, ki so bili v nekdanji Avstriji. Danes po nesrečnem sklepu zaveznikov v Parizu izgleda, da bodo za vedno ostali ločeni od ostalega narodnega telesa. Da so se ti Slovenci pod Italijo narodnostno tako držali kot so se, je v veliki meri zaslugava Ivana Trinka. Bil je dolga leta nekaj zastopnik Beneških Slovencev. Ne politični, ker se v politična vprašanja ni mešal, ampak zastopnik tistega slovenskega narodnega duha, ki ne kloni pred tujem, zastopnik ljubezni do rodne grude in rodne govornice. Bil je vodnik teh Slovencev, ker se je zanje nesebično trudil, jih vzgajal in vodil. Kot pesnik si je hadel ime Zamejski. Tako je povedal, da je sicer za mejo, ki loči druge Slovence od Beneških Slovencev, da pa je z dušo združen z onimi preko meje.

Ivan Trinko! Ime ima že skoro zgodovinski prizvok. Nič čudnega, saj se njegovo delo razteza preko dveh generacij, sega v zadnji dve desetletji prejšnjega stoletja in je živo še danes. Po-

(Došlo preko Trsta)

magal je zgodovinarju Simonu Rutarju, ko je zbiral gradivo za zgodovino naših krajev; bil je tesno povezan s Simonom Gregorčičem; izdal je l. 1929 v Goricki Mohorjevi družbi mladinsko knjigo "Naši paglavci"; l. 1940. je pa obelodanil še veliko modroslovno delo o slovanski filozofiji. Preko 60 let naše zgodovine nosi med odličnimi možmi vklesano tudi njegovo živo ime.

V naslednje navajamo, kar piše o Trinkovem delu in življenju "Slovenski Primorec":

Njegovo delo

Ivan Trinko je mož širokega deha. V njem se družijo pesnik z znanstvenikom, slikar z glasbenikom, jezikoslovec z modroslovcem. Njegova številna dela, ki jih je izdal, so zelo mnogostranska in pričajo o globokosti njegovega znanja, o njegovem širokem obzorju in o njegovi veliki delavnosti. Kaj pa ga je na pravilo nam Slovencev posebno dragega in mu postavilo med nami vekovit spomenik? Njegovo delo, njegova borba za ohranitev slovenskega rodu na njegovi najzapadnejši fronti, na prvi predstraži. Svojega dela ni vršil na političnem polju, saj se ni nikoli udeleževal v slovenskem, političnem življenju, temveč kot pesnik in pisatelj. Ni še minilo dvajset let, odkar so bili beneški Slovenci po znanem nesrečnem

(Dalej na 6 strani)

Pravi, da je bila prezgodaj rojena

Pittsburgh, Pa. — Na neki fermi pri Glenshaw so zaslišali nad seboj brnenje letala, ki je letelo skoro nad strehami. Pa eden gledalcev zavpije: "Joj, naša stara mama se vozi tamle gori." Res se je vozila 80 let stara Mrs. Hartman. Svojemu možu je namreč rekla: "Predno umrjem, bi se rada enkrat vozila z letalom." Nek pilot z bližnjega letališča jo je naložil v svoje letalo. Vožnja se ji je zelo dopadla in ko je bila zopet na tleh, je rekla, da jebila rojena najmanj 60 let prezgodaj.

Dva Rusa sta zbežala iz Kanade ob poročilu o vohunstvu

Ottawa, Kanada. — Ko je izdala kanadska vlada poročilo o delovanju ruske špijonaže v Kanadi in Zed. državah, sta naglo zapustila Ottawa dva člana ruskega poslaništva. Sodiijo, da sta na potu v Moskvo in to najbrže preko Zed. držav.

Sumijo, da bežita domov v Moskvo, najbrže preko Zed. držav.

Eden je Bitali Puvlov, pod tajnik ruskega poslaništva, ki je bil obdolžen, da je vodil delovanje ruske tajne policije v Kanadi. Drugi je pa Ivan Krotov, trgovinski svetovalec pri poslaništvu.

Oba je kanadska vladna komisija obdolžila, da vodita tajno vohunsko službo, dočim sta javno opravljala delo pri ruskem poslaništvu.

Angleški znanstvenik, dr. May, ki je proučeval atomsko bombo, je izročil vzorce uranija, ki je potreben za tako bombo ruskega poročniku Angelovu, ki je bil ruski pomožni atašee v Ottavi. Uranij je potem odpeljal ruski podpolkovnik z letalom v Moskvo. Dr. May je dobil za to 10 let ječe.

Ruski vohuni so dobili tudi razne druge važne tajnosti v roke, tako o radarju, o pripravi, ki najde podmornico v morju in druge.

Unija CIO je po vsej deželi včeraj priredila demonstracije

Tako v Clevelandu kot povsod drugod, kjer so člani unije CIO, so se vršile demonstracije proti višjim cenam in sprejete so bile razne resolucije na kongres, da naj takoj sprejme postavko za OPA, ki bo vsčeh predsedniku Trumanu.

Večinoma vse tovarne, kjer so člani CIO, so včeraj popoldne nehale z delom za par ur, dočim so hiteli člani na public square k demonstracijam. Tam se je zbralo par tisoč ljudi, katere so razni govorniki pozivali, naj ne kupujejo predragih stvari.

Uradniki CIO tukaj so izjavili, da bodo postavili piketne straže pred vse trgovine, ki so zvišale cene v tem času, ko ne posluje OPA.

\$500 JE DAL ZA UKRADENI AVTO

Joseph Gregorich, ki je agent pri G. & G. Motor Sales, 6520 Euclid Ave. je kupil od neznanca 1939 Plymouth avto za \$500. Tuje mu je pokazal lastninsko listino za avto. Ko je pa tuje odšel, je Gregorich primerjal številke na motorju z onimi na listini in videl, da se ne vjemajo. Takoj je poklical policijo in banko; prvo, da naznani sleparijo, drugo pa, da ne izplača čeka.

Avto je bil ukraden malo prej na parkališču 649 Huron Rd.

Poslanci so zavrgli predlog za OPA

LOVSKE POSTAVE ZA DRŽAVO OHIO ZA LETOS

Ohajska komisija za ohranitev divjačine je določila za jesenski lov sledeče postave, ki so uradne:

Lov na veverice bo od 14. do 28. sept. Štiri na dan je največ dovoljeno. Po prvem dnevu jih ne sme imeti v posesti nihče več kot štiri. To velja za vso državo.

Lov na fazane bo od 15. do 30. novembra. Dva samca na dan je dovoljeno.

Lov na zajce bo od 15. novembra do 1. januarja. Vsak dan štiri je dovoljeno in ravno toliko v posesti.

NOVI GROBOVI

Mary Bach roj. Novak

Iz Virginije, Minnesota je prišlo žalostno sporočilo, da je na 6. julija umrla tam Mary Bach roj. Novak, po domače hči Blaža Strebarja iz Sodražice, odkoder je prišla v Ameriko leta 1914. Bila je članica društva sv. Stefana št. 164 KSKJ.

Poleg žalujočega soproga in 9 otrok zapuščila v Virginiji, Minn. brata Franka Novak, ki je že dolgo let tajnik društva sv. Stefana, v Clevelandu pa zapuščila sestro Mrs. Jennie Muhich na 1382 E. 43. St., ki je bila navzoča pri njeni smrti in s katero se nista videli prej že 21 let. Dalje zapuščila tukaj tudi bratranca Tony in Franka Novak. Naj mirno počiva v ameriški zemlji, preostalih naših sožalje.

TA NE BO OMIVAL V MRZLI VODI

Sodnik Lemis Drucker je obsojil Emanuela Halziyanisa na \$25 globe, ker je omival posodo v mrzli vodi. Mestna postava namreč govori, da mora imeti voda za omivanje posode najmanj 170 stopinj vročine.

Emanuel vodi restavracijo na 1278 E. 105. St. Odslej bo vedno pomival samo v kropu, je obljubil.

Euclid dobi premalo vode, mesto namerava zgraditi vodovod

Euclid. — Pri seji euclidske mestne zbornice se je slišala bridka pritožba, da mesto ne dobi dovolj vode. Zlasti prebivalci v severnem delu mesta pravijo, da ni skoro nobenega pritiska v vodnih ceveh. Niti misliti ni, da bi mogel kdo škropiti trato pred hišo.

Zato je mestna zbornica sprejela dve resoluciji. Prva naroča mestni upravi, da preštudira načrt za lastni vodovod, druga pa naroča administraciji, naj podreza Cleveland za boljše postrežbo.

Mestni inženir Thomas je rekel, da so vodne cevi položene za vas in ne za tako mesto, v kakršnega se je Euclid razvil dandanes.

Prva republikanska vlada v Italiji

Rim. — Predsednik Enrico de Nicola je zaprisegel prvo republikansko vlado, ministrskega predsednika Alcide de Gasperi in 18 ministrov. Vladni kabinet sestoji iz 18 krščanskih demokratov, štirih socialistov, štirih komunistov, dveh republikancev in enega neodvisnega.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite ceste samo pri signalni luči!

Takega ne marajo, kot ga je sprejel senat; delajo na tem, da se napravi kak kompromis z senatom.

Washington. — Z 211 proti 64 glasovom je včeraj poslanska zbornica odklonila predlog za podaljšanje OPA, kot ga je sprejel senat. Predlog je bil nato poslan skupnemu odseku senatne in poslanske zbornice, ki naj napravi kak posredovalni predlog, ki bi bil sprejemljiv predsedniku Trumanu.

To glasovanje je bila zmaga za predsednika zaenkrat, toda nihče ne ve, kakšen predlog bo prišel od skupnega odseka, če bo sploh prišel.

Administraciji se je pridružil poslanec Wolcott, republikanec iz Michigana, ki je urgiral senat, naj odneha od svojega sklepa, da bi se vzelo iz kontrole OPA meso, mleko, perutnino in druga živila, kar je senat vzel iz predloga.

"Dokler senat ni pri volji popustiti v tem oziru, se ne more napraviti nobene kontrole za cene," je rekel Wolcott.

Na drugi strani je pa izjavil poslanec Jenkins iz države Ohio, da so cene živilom zadnja dva tedna v resnici padle, če se računna povprečno, kar gospodinja potrebuje.

Senat je pa med tem odglasoval, da se dovoli \$56,650,000 za uradovanje OPA, če se bo ta zopet uradno postavila. Dodatek k temu je, da se ne sme ta denar rabiti za nikakršno propagando.

Predsednik je določil starost 29 let za rekrutiranje

Toda smejo jih jemati do 44 leta, družinski očetje so izvzeti

Washington. — Predsednik Truman je odobril priporočilo urada za obvezno vojaško službo, da se sme rekrutirati novince od 19 do 29 leta. Postava zdaj prepoveduje jemati v armado fantje pod 19. leti.

Armada ne jemlje rada starejše kot 26 let in od konca vojne niso skoro nobenega vzeli pri nabornih komisijah, ki bi bil nad 26 let star. Toda postava dovoljuje rekrutirati moške do 44 leta, izvzeti pa so postavi vsi družinski očetje. Armada je povedala kongresu, da tekom julija in avgusta ne bo jemala druge kot prostovoljce.

Le če ne bo dovolj prostovoljcev, bodo začele naborne komisije pozivati druge, v starosti med 19. in 29. letom, kot je zdaj določil predsednik.

NAJNOVEJŠE VESTI

BELGRAD. 16. jul. — Gen. Draža Mihajlovič in 10 soobtožencev, bo stopilo jutri zjutraj (v sredo) pred oddelek vojakov, počili bodo strel in Tito bo zadovoljen, da se je iznebil sovražnika. Mihajlovič in drugi so prosili za spregled smrtnih obsodbe, toda apel je bil zavrnjen. Mihajlovič je rekel napram stražnikom, da se najbolj boji tistih 15 minut tik pred smrtjo.

HELENA. — Prva poročila iz primarnih volitev v državi Montani kažejo, da je senator Burt Wheeler za svojim nasprotnikom za nekaj tisoč glasov.

RIM. — V južni Italiji in Siciliji je lačen narod ydri v trgovine in požigal javna poslopja. Vse od Turina pa doli do Palerma se vrše demonstracije proti vladi, ki ne dopusti višjih mezd in plač, boječ se inflacije. Vsa industrija je obstala radi splošne stavke. V mestu Nocci so ljudje vdrli v pekarijo, si razdelili kruh in pretepli župana, ki lastuje pekarijo.

MANILA. — Preko severnega dela otoka Luzon divja strahovit vihar. Škoda na lastnini bo ogromna. Poročila še ne povedo, če je bilo kaj človeških žrtev.

V armado se zelo naglo vpisujejo

Washington. — Armadno poveljstvo poroča, da se je vpisalo zadnji teden v juniju 25,336 prostovoljcev. To je bilo največje število v kakem tednu v zadnjih petih letih. Tekom junija se je vpisalo v armado 62,494 prostovoljcev.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Maša za 30-dnevnico. — V četrtek ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Franka Pernach ob priliki 30-dnevnice njegove smrti.

Veseli dogodek. — Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Frank Košmerl, na Hough Ave. in jim pustile zalo hčerko, ki so jo prav veseli. Prišla je ravno za očetov rojstni dan. Mati in hčerka se dobro počutita v bolnišnici sv. Ane. Čestitke!

Nečakinja ga išče. — Tončka Bojanc bi rada zvedela za naslov svojega strica Toneta Bojanc, doma iz St. Petra št. 9 pri Novem mestu. Piše naj ji na naslov: Tončka Bojanc, D. P. Baraka 13, soba 24, UNRRA Camp, Peggez Lienz Ost Tirol, Austria.

Prijateljca išče. — Fran Lukežič, Milčinskega ul. 5, Ljubljana, bi rad zvedel za naslov prijatelja Miškota Vitor, ki se nahaja nekje v Ameriki. Naj mu piše na gornji naslov.

Deseta obletnica. — V petek ob 7:30 bo darovana v cerkvi sv. Lovrenca maša za pokojnega Andreja Zagarja v spomin 10. obletnice njegove smrti. V soboto bo 6:30 bo tudi sv. maša v isti namen in istotam.

Maša za sedmino. — V soboto ob 7:15 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojno Mary Korošec ob priliki sedmine.

Strica išče. — Marija Haas, roj. Kline bi rada zvedela za naslov svojega strica Karla Jekl, rojen v Novi cerkvi pri Celju. Njen naslov je: Marija Haas, Villa Erika, Tristach, Lienz, Ost Tirol Austria.

Teta storklja. — Pri družini Mr. in Mrs. Edward Klemenčič 18117 Marcela Rd. se je zopet oglasila tetka Storklja in pustila kar dve deklici. Mlada mama in dvojčici se nahajajo v Booth Memorial bolnišnici. Mati je hčerka poznane družine Mrs. Frank Lach, 637 E. 185. St. Tako je postala Mrs. Lach v treh mesecih kar štirikrat stara mama, ker tudi v družini njenega sina so dvojčki, oba krepka fantka. Čestitke na vse strani!

Stike nocoj. — Na Grdinovem vrtu na 62. cesti bo Mr. Grdina kazal nocoj lepe in zanimive slike. Predstava bo takoj, ko se zmrza. Vsi ste prijazno vabljeni.

Za podpis posojila je rabil 26 peres

Washington. — Ko je predsednik Truman podpisal postavko, ki daje Angliji \$3,750,000,000 posojila, je rabil za to 26 peres. Vsako pero je skrbno obrisal in jih potem razdelil med ameriške in angleške uradnike, ki so bili pri tem zbrani v Beli hiši. Prvo pero je dobil senator Barkley, vodja demokratske večine.

Mornarica bo odpustila zobozdravnike

Washington. — Mornarica bo s 1. sept. odpustila vse zobozdravnike, ki bodo imeli do takrat 30 mesecev ali več aktivne službe. Zdjaj je bilo potrebno za to 36 mesecev aktivne službe.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

8117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays**NAROČNINA:**Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razmašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES: United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 139 Wed. July 17, 1946

Svoboda vere v Jugoslaviji

Se jih je nekaj, ki govore o neki svobodi pod Titovo diktaturo in tudi o svobodi vere. Govore kljub temu, da so najrazličnejši dopisniki listov jasno povedali, da take svobode ni, govore navzlic temu, da je papež sam povedal, da je v Sloveniji preganjanje vere.

Tiste, ki tu po Ameriki gonijo, da na Slovenskem nihče vere ne preganja, bi razdelili na tri vrste. Najprej so tisti, ki do dna duše sovražijo vse, kar je kakorkoli v zvezi z Bogom. Ti so vsi srečno, če vidijo, da se kje Cerkev slabo godi. Taki bi sami preganjali, morili, rušili, če bi našli priložnost. Vsak pozna take tipe. Taki seveda zagovarjajo vsak komunističen korak proti krščanstvu in za zmago komunizma tudi — lažejo, čeprav dobro vedo, kakšna je resnica.

Drugi so tisti, ki hočejo biti za vsako ceno moderni, liberalni. Pisatelj F. E. McMahon pravi v svoji knjigi: "A Catholic Looks at the World," da so "liberalno" misleči Amerikanci ob mehiških grozovitih preganjanjih ta nečloveška divjanja zagovarjali z besedo: "O, da, bilo je nekaj nerednosti tam doli, toda Cerkev je bila reakcionarna. Tu se ne da pomagati. To je cena, ki jo je treba plačati za napredek." Potem pa nadaljuje: "Napredek, napredek! Preko trupel pomorjenih redovnic in poklanih duhovnikov! Zločin za zločinom, in liberalno časopisje gre preko vsega ali z grobnim molkom ali pa vse to še pozdravlja z izgovorom na napake cerkvenih uslužbencev." — To je druga vrsta "naprednih," ki mislijo, da je moderno udariti po Cerkvi. Zato zagovarjajo Titove zločine. Tudi takih tipov ne manjka med ameriški Slovenci.

V tretjo vrsto pa štejemo tiste "tudi-katoličanje," ki v svoji duševni omejenosti več dajo na izjave nasprotnikov kot na izjave Cerkve same. Poročila iz starega kraja povedo, da je tam še precej duhovnikov, da se redno bere sveta maša, da so cerkve polne, dase deli sv. birma, da celo popravljajo porušene cerkve. Pa si taki katoličani, ki ne čutijo s svojo Cerkvijo, tolažijo svojo partizansko vest, glejte, saj je svoboda za maše in za zbiranje v cerkvi. Zraven pa taki katoličani napeto poslušajo neprestane izjave titovcev, da je vera svobodna. In tako za temi ponavljajo kot papige, da vera v Sloveniji ni preganjana. Pri tem so jim pomembnejša razna naročena partizanska pisma iz starega kraja kot pa izjave katoliških škofov in papeža samega, ki govore o preganjanjih.

Pa kako znajo pri tem ločiti vero in Cerkev! Vera je svobodna, toda Cerkev, ta ima človeške napake in te se sedaj popravljajo. In duhovniki so — no, da, Bog pomagaj — izdajalci. Ti morajo biti kaznovani. Tako se izgovarja tak katoličan. In tako tudi verjame, saj je govoril sam božanski Tito! Pri tem pozablja tak pobožnjak, da vsaj včasih molji v apostolski veri: "Verujem v sveto katoliško Cerkev," pozablja da ni katoličanstva brez Cerkve in da je on sam otrok te matere Cerkve. Ne zaveda se, da je udarjena vera, kadar je udarjena Cerkev.

Takih, ki jim je več Tito kot katoličanstvo, ne bomo spreobrnil. Radi jasnosti pa naj še znova opozorimo na par stvari, ki tako glasno vpijejo o preganjanju Cerkve, da bi jih tudi glušec moral slišati.

Država je Cerkvi pokradla njeno premoženje. Kjerkoli na svetu radi kake javne koristi kako zemljišče razlaste, to tudi plačajo po resnični vrednosti. Država v Jugoslaviji je vzela, pa nič plačala. Jugoslovanska država je izvršila nad Cerkvijo navaden rop. Rop namreč ostane rop, naj ga izvrši počestni ropar ali pa ga izvršita Tito in Kidrič. Tudi za državo velja sedma božja zapoved. Zakaj je imela Cerkev zemljišča, gozdove, poslopja in zavode? Za vzdrževanje duhovščine, za vzgojo te duhovščine in mladine sploh. To ji je danes uropano. Ponosni škofovi zavodi v St. Vidu nad Ljubljano, največja škofjeva, kaj je danes z njimi? Verniki so zbirali zanje po vinarjih, sedaj to država ukrade. Zakaj je država to storila? Da prepreči vzgojo duhovniškega naraščanja, da otežkoči vzdrževanje duhovščine. In brez duhovščine ni katoliške vere. Le ne zagovarjajte ropa s tem, da je morda kak duhovnik kdaj kako cerkveno stvar slabo uporabil. Duhovnik umrje, Cerkev ostane. Ta rop ni oropanje kakega posameznega duhovnika, ampak Cerkve same. Vernikom pa je naloženo novo večje breme za vzdrževanje duhovščine in cerkva. Kdo more ob tem ropu še govoriti o svobodi Cerkve in vere? Kjer se svobodno ropa, kjer se komu vzame z nasiljem sredstva za vzdrževanje, tam ni svobode.

Vzeli so Cerkvi šole. Zavod za zavodom: Marijanišče, Lichtenturn, Uršulinske šole in tako zavod za zavodom; vse je ukinjeno. V Ameriki se razume samo o sebi, da smejo katoličani imeti svoje lastne šole, v Jugoslaviji je to preprečeno. Ni ga pametnega človeka, ki ne bi videl namena države, zatreti katoliško vzgojo in vzgojiti brezverski rod. Brez katoliške vzgoje ni katoliških ljudi. Ne naenkrat, ampak polagoma skuša tako brezversstvo razkristjaniti ljudstvo. Brali smo pismo o letošnjih procesijah svetega Rešnjega Telesa v stari domovini. Pismo pravi, da so bile močnejše, da je bilo navzočih toliko moških, kot sicer nikoli, toda bilo ni — mladine. To pomeni odtrgati mladino Cerkvi. Kdo more reči, da čuti s Cerkvijo, pa bi ga to ne bolelo? Kdo more

biti katoličan, da ne bi tega obsojal? Kdo more govoriti, da je vera svobodna, če ovirajo versko vzgojo?

Zakon med možem in ženo je v Sloveniji prisilno državni zakon. Le po sklenjenem civilnem zakonu je milostno dovoljeno, da se poročita zakonska še v cerkvi. V Ameriki se priznava zakon pred cerkvijo kot pred državo veljaven zakon, v Jugoslaviji ne. Kdo bo še imenoval to svobodo Cerkve, če ta nima prve besede pri zakramentu?

Se vedno je v zaporih čez 60 duhovnikov. In zakaj? Ker župnik govori ljudem, naj molijo za škofa, ga aretirajo. Ker kaplan protestira, ko učiteljica vrže na tla križ, dobi 15 let ječe. Tako gre zgodba za zgodbo. Ne zapirajo te duhovščine radi kakih zločinov, ampak, ker vrši svojo duhovniško dolžnost. Povsod se govori o svobodi govora, duhovnik v Sloveniji ni svoboden, da govori o krivicah, ki jih Cerkev trpi. Okrog 250 slovenskih duhovnikov je v begunstvu. Ker so govorili proti komunizmu, so v izgnanstvu, kot so drugi po ječah, ker so govorili isto resnico, in kakor stoji vsi na pragu ječe noč in dan, če oznanjajo isto resnico. Nikoli ni mogoče govoriti o svobodi Cerkve in s tem ne o svobodi vere, kjer ni mogoče svobodno oznanjati te vere in kjer ni mogoče braniti te Cerkve pred vsakim nasiljem — tudi pred državnim.

Namen jugoslovanskih komunistov je streti krščansko življenje. Dobro pa vedo, da se tega ne da narediti naenkrat. Sedaj skušajo drevesu izpodkopati korenine, da bi enkrat samo usahnilo in padlo. Danes še ni Cerkev v Sloveniji, v katakombah, danes so cerkve še polne, toda radi tega ne more nihče reči, da ne bi bili udarci partizanstva proti Cerkvi pravo praganjanje. Kdor noče tega priznati in uvideti, pri njem pač vlada partizanska zagrizenost. Taki so kot tisti judje, o katerih je govoril Gospod, da slišijo, pa ne doumejo radi zakrknjenosti svojih src.

Naše ljudstvo v starem kraju, ki polni cerkve, in mi z njim trdno upamo, da se naklepi komunističnega partizanstva ne bodo posrečili. Ljudje obračajo, Bog obrne.

Naj dodamo še eno misel v premislek. Ali ni to preganjanje Cerkve najboljši dokaz, da je ves partizanski krik o svobodi in obnovi domovine strašna laž? Tam v starem kraju danes to vsi vedo. Tudi razni "tudi-katoličani" so ozdravljeni. Oni, ki so noreli za partizani in kljub škofovi besedi pomagali komunizmu, so danes dodobra iztrežnjeni. Poskusiti so morali komunizem na lastni koži, da so verjeli, kako je z njim. Ali hočete tak vzgled? V Dolenjem Logatcu je bila znana trgovina Brus. Lastniki so bili tako hudo za partizane, da je bil vržen iz službe mož, ki ni hotel s partizani. Domborance, ki so varovali vas pred ropanjem komunistov, sta "gospod in gospa" zaničevala, partizanom pa pošiljala bogate darove. Pri vsem tem je bila gospa vsaki dan v cerkvi... Pa so odšli domboranci in prišli odrešeniki partizani. Osvojili so med prvimi Brusove — njih premoženja. V narodnih nošah in s harmoniko ter rdečo zastavo so marširali odrešeniki k razdelitvi Brusovega posestva. Ti so sedaj ozdravljeni in najbrž verjamejo, da škof, ki jih je svaril pred to bando, ni izdajalec. Tako je tam ozdravljen eden za drugim.

Kdaj bodo ozdravljeni ameriški partizanski brusi in brusovke, kdaj se bo nehalo lažnjivo govorjenje o svobodi vere v trpeči Sloveniji? Ali bodo "tudi-katoličani" med njimi čakali, da tudi oni okusijo komunizem na lastni koži?

BESEDA IZ NARODA**St. Clair Hunting and Rifle Club**

Kot vsako leto bo naš klub priredil piknik na svoji farmi, dne 28. julija 1946. Tem potom vabimo vse naše člane, prijatelje in znanca na to prireditve. Vse naše člane pa se opozarja, da gotovo pridejo na farmo tudi na nedeljo, dne 21. julija 1946, da se prostor očisti in pripravi. Pripeljte s seboj potrebno orodje in pridite zgodaj.

Po naročilu klubove seje,
Leo Kushlan, zapisnikar.

Ob 150-letnici Clevelanda tudi Slovenci sodelujemo

Cleveland, O. — Ime našega mesta je znano po širni Ameriki in sicer zato, ker je Cleveland veliko mesto, ki leži ob lepem Erie jezeru in je znano po svoji industriji. V Clevelandu imamo mnogo tovarn, kjer je zaposlenih več stotisoč delavcev in delavk.

Te dni obhaja torej naše mesto Cleveland 150 letnico svojega obstoja. Veliko se danes piše po časopisih in to v vseh jezikih in vse narodnosti se pripravljajo, kako bi najbolj slovesno praznovali ta dan rojstva našega mesta. Zato smo se tudi Slovenci odločili, da hočemo tudi mi sodelovati skupno z drugimi narodi in proslaviti ta dan lepo in dostojno, tako da bo šel glas o nas Slovencih te dni in ob tej priložnosti glas kulturnega in zavednega slovenskega naroda.

Na pobudo Mr. Antona Grdina smo se zbrali zastopniki 8. julija v SND na St. Clair Ave. Zastopane so bile vse naše na-

selbine. Mr. Grdina nam je pojasnil vso zadevo, vse kaj se mora izvršiti, da bomo tudi Slovenci zastopani ob tej veliki slavnosti in biti moramo udeleženi v tej veliki paradi, ki bo najmanj tri milje dolga.

Mestna vlada sama nas vabi in naša dolžnost je, da se kot Slovenci odločimo in sodelujemo z drugimi narodi vred na tem praznovanju, ki se bo vršilo 21. julija. Bilo je še več vprašanj in govorov na tem sestanku. — Sklenili smo in to enoglasno, da se dela na to, da bomo tudi Slovenci v tej veliki in pomembni paradi. Izvoljen je bil odbor, ki je precej obširen in so v njem zastopane vse slovenske naselbine v Clevelandu. Častno je bila zastopana naša domača organizacija SDZ po svojem glavnem predsedniku Mr. Jos. Ponikvarju; navzočih je bilo tudi še par drugih glavnih odborov te organizacije. Na tem sestanku je bilo tudi več zastopnikov raznih društev. Iz tega je razvideti, da je bilo navzočih na tem sestanku več odličnih naših rojakov, ki jim je na tem, da se slovenski narod vedno pokaže v javnosti in na odličnih mestih.

Sklenjeno je bilo, da se nabavi štiri flote, ako jih bo mogoče dobiti, na katerih bomo predstavili svetu naše narodne svetinje, šege in navade. In tako, če Bog da, bomo tudi Slovenci v vrsti tej paradi. Mi Slovenci v Clevelandu lahko sto storimo, če združeni poprimemo. Pri tej stvari se ne gleda, kdo si in kaj verje, tu se gre za narodnost kot tako, da se skupno pokažemo. Vsi smo dolžni zahvaliti mestu, v katerem živimo; posebno mi Slovenci v Clevelandu smo imeli že dosti koristi od mesta. Naši sinovi in hčere so na odlič-

nih mestih v mestnih uradih. Sedaj nas mesto, mestna vlada kliče in vabi, da se pridružimo na ta veliki in pomembni dan. In sedaj, ko so vaši zastopniki odločili, da se mestni vladi odzovemo in gremo v parado z našimi lepimi flotami tako, da bodo drugi o nas govorili in se pohvalno izražali po končanji paradi, je naša dolžnost, da vsi sodelujemo in imeli bomo prijetno zavest, da smo izvršili svojo dolžnost do mesta in do naše mestne vlade. Le tako nas bodo cenili in upoštevali kot druge velike narode.

Sedaj se prosi ves naš narod, da pride ter sodeluje in prispeva, kajti finance je tudi tukaj treba. Zato se obračamo v prvi vrsti na naše cenjene trgovce širom Clevelanda, da bi prispevali po svojih močeh. Prošeni pa ste za prispevke tudi vsi slovenski zdravniki, odvetniki in sploh vsi profesionalisti, da prispevate svoj delež. Tukaj se gre za narodno stvar in moramo vsi sodelovati na en ali drugi način.

Na prej omenjenem sestanku je bilo navzočih tudi nekaj naših slovenskih trgovcev, ki so takoj podpisali svoje darove. Prvi je napisal ček, reci in piši: \$100.00, drugi, ki je prijel za pero, je napisal \$50.00 itd. Prva seja ali sestanek je pokazal lep začetek. Vsaj darovi in imena darovalcev bodo priobčena v lokalnih slovenskih časopisih.

Predsednik tega odbora je g. Anton Grdina, blagajnik Mr. L. Mayer, 6410 St. Clair Ave. (kamor na se pošilja doneske), tajnica Miss Vera Grm. Skočam v trdnem upanju, da bomo Slovenci izšli častno iz te slavnostne parade in proslave 150. rojstnega dneva velikega mesta Clevelanda.

Anton Meljač.

Hubbardske novice

Madison, O. — Prijetne obiske smo imeli ono nedeljo, ko nas je obiskalo precej prijaznih Clevelandčanov. Prišli so namreč pogledat naš park in kapelico in križev pot krog nje. Na željo stopi v kapelico tudi Francišek, če je ravno doma, kajti največkrat se vozari okrog, da ga obiskovalci sploh doma ne dobijo. Mrs. Skufca ga je ob tem obisku v resnici presenečila, ko mu je prinesla lep dar in tako izpolnila svojo obljubo, katero je dala pred par tedni. Prav možato se

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje s prve strani)

plebiscitu 1. 1866. vključeni v italijansko državno skupnost, ko se je v ljubljanskih knjizevnih mesečnikih začel oglašati pesnik Zamejski — Ivan Trinko. Tam izza meje je opozarjal s prisrčnimi pesmicami in kratkimi sestavki na brate, ki spadajo k slovenski skupnosti, a so ocepeljeni. S tem ni postal samo klicar in buditelj svojih ožjih rojakov, ampak je neprestano opominjal svo domovino, da ne sme pozabiti na svoje za mejami živčene sinove. To narodno delo je današnji silovlasi biseromanih kot neugnan pobornik Združenje Slovenije in prijatelj vseh razkosanih slovenskih narodov nadaljeval vsa dolga desetletja do današnjih dni. V ta namen je proučeval zgodovino rodne deželice in najstarejšo slovensko zgodovino, ki je z njo povezana, ter o tem veliko pisal. Dajal je znanim slovenskim raziskovalcem podatke in prevajal iz slovenskih jezikov v italijanščino, da bi tudi Italijane seznanjal z biseri raznih slovenskih knjizevnosti in tako uglašal pota za sožitje in razumevanje med narodi. Njegova tozadevna širokogrudnost ga pa ni zapeljala, da bi bil klovn in se vdal, če so italijanske oblasti hotelo oropati beneške Slovence onih malenkostnih jezikovnih pravic, ki so jih imeli v cerkvi. Borba, ki jo je v tem pogledu imel pod videnskim nadškofom Rossijem, je značilna za njegovo žilavo odpornost in

je odrezala in moram reči, da je Mrs. Skufca mož-beseda. — Prinesla je Francišku takih dobrot, da se je v teh vročih dneh tolažil z njimi. To je res prava tolažba v teh težkih dneh, ko se že skoraj poslavljam s tega sveta, pa si privoščiti, kar sem si v prejšnjih letih lahko, ne morem. Res, kar žalostno je, da so našo lepo in bogato deželo spravili tako na nič. Teh usmiljenih src, ki se me sedaj toliko spominjo, se bom tudi jaz spominjal do zadnega dne mojega življenja in po smrti pa bom tam gori prošil Boga zanje, da bi srečno prišli za mano.

Mrs. Skufca pa mi je bila prinesla tudi sliko, katero je posnela. Prav lepo se postavim, samo čez pas sem malo preobilen. Še naš sosed Burja se kaj ponosno drži, ki stoji poleg mene. Vsa čast in hvala Vam, Mrs. Skufca, in kaj kmalu se zopet oglasite. Tako se imamo prav fletno na našem Hubbardu, samo to je šment, da bom moral moj tako fletni pisalni urad za to poletje zapustiti in morda tudi opustiti pisanje novic, katere vem, da silno zanimajo moje čitateljce in da so njih misli vedno obrnjene na naš Hubbard in seveda tudi name. Posebno pa še sedaj "fajn" izgledam, ko sem prvič po 15 letih slekel "overalls" razen kadar grem spat in ob nedeljah. Pa nikar ne mislite, da sem si že toliko opomogel, da bi si lahko kupil nedeljske hlače, ampak sem jih dohvil na posodo.

Kadar se peljete mimo naše hiše, pa me boste videli, ko se sprehajam v napol belih hlačah in s zakrivljeno palčko v rokah po našem parku. Ampak palčke ne nosim radi onemoglosti, pač pa, da se bolj postavim in zgledam bolj šport. Tudi tisto "Dunajsko cesto" o kateri sem že zadnjič poročal, sem že zgotovil, da je res nekaj krasnega. Mnogi obiskovalci se niti ne usli-pajo nanjo zapeljati, in si mislijo, da v tej hiši res živi kakšen premožen človek, pa še svojih hlač nimam.

Ta lepota pa tudi mineva z veliko naglico, rekel bi kar čez noč. Tako seveda minemo tudi mi. Komaj bi človek živeti začel, pa že pri odprtem grobu stoji. Oni dan sem bil pobaral Charly Vrtovšnika, predsednika društva sv. Janeza, ko me je bil obiskal, če mi bo prišel svetit s zastavo, kadar se bom popadurju.

Ta ga preče in pretpilje, nazadnje mu prereče: "Well, ne rečem, da vas bom ozdravel in ne rečem, da vs ne bom. Če hočete riskirati peracijo, ki je precej nevarna bom poskusil. Ampak kar tukajle zdaj vam rečem, da se taka peracija posreči komaj enkrat tisočih."

Bolnik pravi: "Pa poskusimo! Kakor bo božja volja, tako pa bo. Slabše ne more biti, boljše je pa lahko. Vi počite besedo, jaz bom pa ubogal."

"Jutri jutraj se torej javite v bolnišnico. Tam bom že vse jaz prej pripravil. Ampak da veste, eden izmed tisoč pride domov v takem položaju, kot ste vi."

"Jutri bom jaz tam, na to se lahko zagotovi." In je šel domov. Se reče, saj ni šel domov kar naravnost. Misli si je takole: eden izmed tisočev je velika stava. Morda jih je že šlo 999 že po gobe, jaz bom pa ostal. Morda ja tudi ne. Prav lahko je mogoče, da danes zadnjič gledam v to lep sonce in morda je danes zadnja prilika, da se ga še enkrat počestno navlečem. Nak, zejen la že ne bom šel na oni svet. Če se moram iti, bom pa privrščil, saj drugače bi me sv. Peter ne poznal, da sem pravi, ali bi pa mislil, da sem se skregal na tem svetu, če bi pripreval tje gori s kislim obrazom. Pa je šel med prijatelje in nacejal so se, da nikoli tako. Vso to so ga čehali. Saj je bilo morda zadnjič. Vendar je bil ta kandidat smrti že toliko pri sebi, da ni pozabil na važen sestanek z doktorjem in s tako korajžvo je šel jutraj v bolnišnico, da se je sam sebi čudil.

Konaj je stal na nogah, ko se je javil k raportu in toliko, da je mogel povedati, po kaj je prišel. Z veliko mujo so mu dopovedali, da je prišel nekoliko prezgodaj, da naj nekoliko počaka in bodo vse lepo pripravili zanj. Dali so mu malo sobico, kjer naj se lepo vleže in čaka.

Čajalje, prosorja mi je zmanjkalo, bom pa jutri še nekaj o tem povedal.

Taka me ima, sem si rekel z velikim prepričanjem, da bi kar odšel od tukaj, ki mi ne dajo niti večerje. Saj jaz nisem bil v tej vojni pod okupacijo, da bi moral zdaj stradati, pa ki še zdravo ni za človeka v mojih letih in še s takim apetitom. Na večerjo bom šel kam, potem naj me pa iščejo po vseh kotih in krajih. Tako bom napravil, kakor je nek moj znanec, ki ga pa vi ne poznate, torej ga ne bom poklical po imenu. Ampak ker smo že pri tem in ker smo ravno sami, bom pa še to povedal, saj moram itak čakati na večerjo, tebi, dragi čitatelj, se pa tudi nikamor ne mudi kot vidim.

Torej nekdo je imel hudo bolezen. Vsi zdravniki so že obupali nad njim. Da naj se kar spravi s tem svetom in se pripravi na transportacijo "tje preko," kamor ga bodo pač komandirali. Saj veste, da ni bil s tako nežno tolažbo nič kaj zadovoljen in začel je iskati tlažbe v pijaci, kakovak. Ko je kekega popoldneva slonel tam prijaslih in vsakemu, ki ga je hotel poslušati govoril, da ga ne bodo več dolgo čehali skupaj, mu ne znanec reče, naj bi šel še k temu in temu zdravniku, ki da s prav na take bolnezi zastopi. Saj veste, če črv se brani in zija, če mu kdo stopi na rep, pi bi se človek ne. Zato jo tudi tja moj znanec že koj drugi dan udari k tistemu padurju.

Ta ga preče in pretpilje, nazadnje mu prereče: "Well, ne rečem, da vas bom ozdravel in ne rečem, da vs ne bom. Če hočete riskirati peracijo, ki je precej nevarna bom poskusil. Ampak kar tukajle zdaj vam rečem, da se taka peracija posreči komaj enkrat tisočih."

Bolnik pravi: "Pa poskusimo! Kakor bo božja volja, tako pa bo. Slabše ne more biti, boljše je pa lahko. Vi počite besedo, jaz bom pa ubogal."

"Jutri jutraj se torej javite v bolnišnico. Tam bom že vse jaz prej pripravil. Ampak da veste, eden izmed tisoč pride domov v takem položaju, kot ste vi."

"Jutri bom jaz tam, na to se lahko zagotovi." In je šel domov. Se reče, saj ni šel domov kar naravnost. Misli si je takole: eden izmed tisočev je velika stava. Morda jih je že šlo 999 že po gobe, jaz bom pa ostal. Morda ja tudi ne. Prav lahko je mogoče, da danes zadnjič gledam v to lep sonce in morda je danes zadnja prilika, da se ga še enkrat počestno navlečem. Nak, zejen la že ne bom šel na oni svet. Če se moram iti, bom pa privrščil, saj drugače bi me sv. Peter ne poznal, da sem pravi, ali bi pa mislil, da sem se skregal na tem svetu, če bi pripreval tje gori s kislim obrazom. Pa je šel med prijatelje in nacejal so se, da nikoli tako. Vso to so ga čehali. Saj je bilo morda zadnjič. Vendar je bil ta kandidat smrti že toliko pri sebi, da ni pozabil na važen sestanek z doktorjem in s tako korajžvo je šel jutraj v bolnišnico, da se je sam sebi čudil.

Konaj je stal na nogah, ko se je javil k raportu in toliko, da je mogel povedati, po kaj je prišel. Z veliko mujo so mu dopovedali, da je prišel nekoliko prezgodaj, da naj nekoliko počaka in bodo vse lepo pripravili zanj. Dali so mu malo sobico, kjer naj se lepo vleže in čaka.

Čajalje, prosorja mi je zmanjkalo, bom pa jutri še nekaj o tem povedal.

Višarska polena

SPISAL NARTE VELIKONJA

"Zadnji drži!" mu je zašepetal na uho. "Jutri bom jaz stopil k njej!"

In sta se razšla, ker je Tine moral.

Ko je Tine stopil v kuhinjo, je zapazil slamnjačo na klopi tik pred vrati Franckine kamere.

"Kaj je to?" je dejal.

"Umeknil sem se ti! Gospodar mora spat v izbi. Tako se spodobi!" je pomežiknil Mohor, potolažen že skoraj radi tistih treh tisočakov, ki jih bo po njegove mmnenju treba plačati pričam.

"Ali Franca bedi?" je vprašal nemoteno Tine.

"Spi!"

"Straži!" je mislil Tine. "Kakor vrag dušo! Straži, da ne bi nihče prišel do nje, da bi priče ne mogle do nje!"

Mohor je stražil bolnico s svojim belim pogledom in ji stregel vse dneve. Ljudem, ki jih je sumil, da bi utegnili biti nevarni njegovim naklepom, je odvrčal:

"Spi! Zdaj je zatisnila veke! Po prstih iz kuhinje — vse se sliši!"

"Ali je bolje?" je vprašala radovedna soseda.

"Boljša, mnogo boljša," je kimal.

In se mu je nekega dne zdelo res boljša.

"Če pa res ozdravi!" mu je zašumelo po glavi. "Potem testament prenapedi, pa smo spet tam!"

In je tiste dni taval zbeگان okoli hiše.

Klančarka je spet stregla; ko je mož izginil, je nekaj časa samo jokala, potem se je spomnila prvega leta, ko ji je bil tudi izginil za teden dni po dogodku "čez zid". In ji je bil prinesel obleko in česeni.

"Tudi zdaj bo prinesel," se je tolažila. "Tista misel ga je spet spekla. Sama sem kriva, zakaj sem se igrala z njim!"

In jo je srečal župnik, ki je obiskal Franco.

"Od moza še nič pisma? Nič se ne boj! Stori si ni nič, ker bi bili že vedeli! Vse se zve, Metka, vse. Pošto imamo, brzojav imamo — govoriš lahko po žici na daljavo, nič se ne boj! Vse se zve, vse, — No, povej prav odkrito, ali si kaj pregrešala, da je šel?"

Zensko so polile solze.

"Nisem, zdaj ne! Prvo leto!"

In se je s trepetajočim glasom obtožila, da jo je Matijec prenesel čez zid in je mož videl.

"Samo to?" se je zdrzil župnik.

"Samo to!" je zatrnila.

"Huda pokora ti je naložena. Ne godrnjaj, nosi jo radi drugih. Vsak mora nekaj nesti od sosedovega kakor na Višarje polena. Ker smo vsi ena družina, vsi ena sama velika družina. Kakor bi sedeli okoli ognjišča." In n je odhajal.

Franca je počasi pritavala okoli vogla, opirajoč se na palico. Roke so se ji tresle, toda v lica, v blede lica je prignal sveži zrak rdeče lise.

Mohor se je dvignil za njo kot čuvaj.

"Izlizala se bo! Še bo treba paziti. Da bi vsaj izročila pred notarjem! Če bi se Matijec bolj brigal! In zdaj bosta s Tinom skupaj. — Da, zdaj je nevarno, ko bosta s Tinom skupaj."

Ker je bila izba poleti bolj hladna je bila dala res prenesiti svoje stvari v izbo. "Kjer je mož!" je dejala, "in ko oče ne mara!" je trdila Klančarka, ki je selila.

"In Tine ti bo tudi ponoči pomagal. Saj je sploh čudno, da se pehaajo oče s postrežbo!"

Tako se je Mohor znašel s svojo posteljo v kuhinji. "Pa sem jo polomil!" se je jezil. "Ampak grunta ne dobiš, tudi

če spiš v izbi, hlapec presiti!"

In je lezel zmerom kot senca za Franco. Da bi videl, s kom govori in če ji je kdo hotel šepetati, je naglo kavnil vmes s svojo besedo.

Tudi danes se je Mohor dvignil pred hlevom za njo:

"Izlizala se bo! Samo da je Tine ne pregovori, da bi mu izročila pri notarju!"

In je besno, razdražen strmel predse.

"Pa naj izroči meni! Kakor hitro se bo mogla peljati! Zakaj bi pa ne šel ponj, sam ponj?" se je vprašal ves vesel domisleka. "Da mi jo ta čas pretentajo. Pa bi notarja privabil za druge. Kakor v mišnici sem! Prav kakor v mišnici. Zmerom se vrtim na okoli, pa ne najdem izhoda. Če bi oni ne bil tak tepec, Matijec zaspani!"

In je sedel spet pred pragom ter stražil, stražil Franco, ki so ji začela rdeti lica ter ji je močnejše udarjala kri po žilah.

XXIX

Baž je stal v posojilnici v Novem mestu.

"Tisto knjižico je dvignil upravičenc Martin Božič," mu je dejal uradnik.

"Sam?"

"Sam. Izkazal se je, da je pravi!"

"Izkazal se je"

Blaž je odšel; trpkka žalost ga je obšla. Ta zadnji dokaz, ki mu ga je namerjal sam vročiti, ta zdanji dokaz mu je Tine odnesel.

"Polakomil se je denarja in otresel mene!" mu je šlo po glavi. "Ne mara me za očeta, stramuje se in celo zdaj, ko ima Franco!"

Ves zbit in tih se je napotil nevede proti Brezicam. Obstal je ob Krki. Od zadnjega dečevja je bila blatna in motna.

"In ob izviru je čista!" mu je šnilo v misel. "Ob izviru je čista, potem se umaže. Od vsepovsod sili umazanija vanjo, pa bi ne bila umazana. In zahtevam, da bi Tine videl, da bi Tine vse razumel! Če se vođa moti in skali v strugi, pa bi se ne skalila duša med ljudmi! Prav ti bodi. Blaž; le nosi sam svojo pokoro, sam svoje poleno in ker ga tvoj sin po tvoji krivdi noče, nosi še njegovo. Ali si se prej zmislil nanj? Prej, ko je bil še čas?"

Zalosten in pobit je krevsal po cesti ter trudoma lovil misel. "Kam pa grem?" se je nedanoma ovedel, "moj Bog, kam pa grem?"

Na cesti je tolkel nekdo kamenje za posipavanje. Ves prašen in raztrgan, ne da bi dvignil glavo. Blažu se je zdelo kretinja znana.

"Ali je, ali ni?"

In je stopal bliže.

"Seveda je!" je pospešil korak. Tudi oni se je ozrl, molče pograbil čepico na kupu kamenja ter se umeknil čez cesto v njive.

"Klančar!" je kriknil Blaž za njim.

Oni se ni ozrl. Kakor da ga klic ne briga, se je izgubil med koruzo in pšenico v polju.

"Klančar!"

Blaž je v strašnem obupu sedel na kup kamenja ter čakal na njem do trde noči. Onega ni bilo nazaj. Zlezal je brez večerje pod šupo in ko je drugo jutro vprašal pri županu, je zvedel, da je Klančar vzel že zvečer svoje pravice ter odšel brez plačila.

"Proti Novemu mestu?"

"Proti Brezicam!"

Blaž je pograbil za palico ter se pripravil za njim do Kostanjevice.

V Kostanjecih so mu povedali, da se je ponudil za tesarja in odšel v Gorjance podirati hraste.

(Dalje prihodnjic)

Hubbardske novice

(Nadaljevanje z 2 strani)

slavljal s te prelube demokracije. Pa me je samo postrani pogledal in si gotovo mislil: saj te ne bo še pocitral. . . si še preveč živ. Hrvatov Lojze mi je pa prinesel nekaj "žegna," da sem se z njim malo pokrepčal. Saj mi to res kar nekam življenje daljša in pa tudi to je prijeto, da slišim "štimo" prijaznih prijateljev. Saj itak vedno bolj dolgočasno postaja na tem svetu.

Kadar mi postane pa le predolgočasno, pa se potegnem malo okrog svojih prijateljev na izprehod in opazujem ljudi, ki premetavajo motike po polju med koruzo in drugim, pa se mi kar smilijo. Med drugimi sem opazil tudi našega novega sosedo Arkota, kako je na vso moč vihtel motiko in jo premetaval po polju in ker je res junaške postave, ji je tudi kos.

Seno bo treba spravljati pod streho. Smilijo se mi naši že v naprej, ko bodo tako trpeli v tej neznosni vročini, ko se tako delo in trpljenje kar skup drži. Pšenica tudi že postaja rumena in jo bo treba tudi pospraviti. S tem je pa zopet združeno ogromno trpljenje. Ko bi bilo vse to delo vsaj bolj proti zimi, ko je bolj hladno, potem bi človek že toliko ne vzdihoval. Toliko pa rečem, da če si kdo zasluži nebesa, si jih gotovo kmet. — Jaz sem se prav tapravo zmislil, ko sem prišel sem, da se nisem postopil kmečkega dela. Posebno pa mi je hudo, ko ne morem našim ljudem pri tako težkem delu postreči s tistimi penecimi dobrotami, ko pa tako trpe v tej vročini, da človek še pljunet ne more od žeje. Jaz seveda se držim le bolj sence pod našimi košatimi javori. Saj vem, da so mi nekateri kar nevoščljivi te sence in da živim že kar v nebesih.

Za 4. julij smo se tudi jako imenitno imeli. Številni prijazni ljudje so me prišli obiskati in še posebno pa so prišli obiskati prijazno John Hočvarjevo družino, ki je sedaj na oddihu pri nas v mojem poletnem uradu. Vsa prijazna Smrekarjeva družina je bila zbrana. John je "drolil" veselo valčke in polke iz svojih velikih harmonik in drugi smo se kot škrljančki v zraku vrteli po našem parku. Bili smo res vsi veselega razpoloženja, le škoda, da ni nobene kaj bolj močne pijače pri rokah, bi se bili še bolj vrteli potem. Res je škoda, da so nas tisti ljudje, ki so na krmilu, porinili v tako žalostne čase. Upajmo, da se bo obrnilo, pa se mora kaj kmalu, kajti če ne bo prepozno.

Ta dan sem bil razobesil tudi zastavo kljub tem žalostnim razmeram. Nato pa smo se začeli veseliti in slaviti našo neodvisnost, posebno pa smo se zahvaljevali našim fantom, ki nas rešijo pred vsako nevihto, ki nam ima škoditi in da tako lepo brez skrbi živimo, kot bi v zapečku sedeli in mnogokrat pa zraven še opevamo druge države, kakršna nebesa so tam. Vkljub vsej mizeriji pa lahko Bog zahvalimo, da živimo pod to lepo zvezdasto zastavo. In to smo 4. julija prav lepo obhajali. Hvala lepa vsem obiskovalcem in posebno pa Mr. Hočvarju prav lepa hvala za tako krasno melodije.

Pa naj za danes zadostuje in se zopet kaj kmalu oglasim, saj je tukaj vedno več novic kot pa jih je mogoče popisat. Saj je tudi res lepo na tem Hubbardu, kdor ne verjame, naj pa pogledat pride. Pozdravljeni,

Frank Leskovic.

SEDMAK
Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.
KE 6580

Slovenija v dobi okupacije

Napisal notar Josip Lesar (Nadaljevanje)

Res je bil njihov general v Kočevju, ki pa je enako slepil resne Slovence in za njih hrbot predal mesto Kočevje in zaloge orožja ter skladišča živil—partizanom. V zahvalo so mu slednji dovolili prost odhod z običajnim orožjem. Besede pa partizani niso držali, kajti na polju pred Dolenjo vasjo, so bili umikajoči se Lahi napadeni od partizanov in povsem razoroženi. Partizani so pustili orožje le onim Lahom, ki so se priglasili za sodelovanje s partizani zoper — slovenske varške straže in četnike. In to je bila večina Lahov. Razorožena manjšina je prispela — menda 9. IX. 1943 v Ribnico — oborožena partianska in laška vojska pa sta drli naprej proti Grčaricam, v katerih so se bili utrdili jugoslovanski oziroma slovenski četniki.

Grčarice so vas žalostnega spomina O tej vasi in četniški tragediji se je pisalo, še več pa se bo pisalo o tem kdaj pozneje v zgodovini slovenskega naroda in o njegovih osvobodilnih borbah. Gotovo vam to ime ni neznan, a povem le na kratko: Nekaj dni je malo število arabrih junakov odbijalo navalne združenih trum partizanov in Lahov, a kljub temu niso klobčili. Premagani so bili po zvijaših Partizani so jim obljubili svobodno odhod, "ako prenehajo z bratomorno borbo." — Junaki so vrjeli in ponudili spravo. Partizani so prelomili dano besedo in skoro vse četnike nečloveško mučili in pomorili. Nekaj so jih odvlekli s seboj v Kočevje in par od njih postavili pred "ljudsko sodišče," ki jih je seveda obsodilo na smrt. Le dvem ali trem pričam te tragedije se je posrečil beg.

Ko je laška posadka v Ribnici izvedela, kaj je napravila ona iz Kočevja, je na podoben način a čin sklenila dogovor s partizani ter prevarila Dežmanna. Prejšnji dan, to 11. IX. 1943 popoldne je vkorakala partizanska "vojska" v Ribnico, ki je štela kakih 50 razcapanih mladičev, ki so v gosjem redu, oddaljeni drug od drugega po 10 do 20 metrov drug za drugim boječe, ozirajoč se v vsako vežo in okno, z zadržujočim korakom prihajali od juga v Ribnico. Ribniška "purgarija" je bila razočarana, kajti "slavni partizanski vojski" je nameravala prirediti lep sprejem. Seveda je pričakovala številno vojsko z godbo na čelu, sestojče iz brhkih vojakov v zavezniški uniformi. Na pa ti pride taka svojad!

Tiste dni, v začetku prihajajoče "svobode," smo vsi od prvega do zadnjega pričakovali, da bodo zapadni zavezniki v tržaškem in reškem zalivu izkricali svoje čete in napravili invazijo skozi Slovenijo proti osrčju Nemčije. Saj okupatorjev ni bilo več v Ljubljanski pokrajini in Hitler tudi ni imel skoraj nič vojakov po Avstriji. S tem so računali tudi partizani.

Ker Angležev in Amerikancev ni bilo, se nas je lotevala žalost — namreč pretežne večine prebivalstva s "purgariji" vred. In sledilo je grenko razočaranje. Po radiju toliko lepih besed in obljub, ki jim pa niso sledila dejanja. . .

Podpolkovnik Dežman s svojimi vojaki je na dan prihoda partizanov zutraj odšel iz Ribnice proti severu. Zvez z Ljubljano ni bilo. Posamezne skupine vaških straž niso imele nobenih skupnih direktiv (ker enotnega poveljstva ni bilo) in prepučene so bile same sebi in vsaka je delala po lastnem preudarku. Po ne vem kakem nagonu se je precej skupin, tako iz Kočevja, Ribnice, Vel. Lašč, Dobropolja, Sv. Gregorja, Grosuplja itd. vaških

straž sešlo na grad Turjak. Tja so se zatekli tudi neborci — civilisti, ki so kazali preje svoje idejno nasprotstvo do komunizma in ki so vedeli, da jih imajo partizani na seznamih za likvidacijo.

Utrjeni Turjaški grad, ki je iz zgodovine slovenskega naroda znan kot nikdar od Turkov zavzeta trdnjava, naj bi tudi sedaj postal obramba pred narodnim sovražnikom. Toda postal je slovenski Alcazar. Koliko najboljših slovenskih mož in fantov je zgubilo v Turjaku in zaradi njega svoje življenje! Mnogo sem govoril z onimi, ki so Turjak sami doživeli in ga preživeli in ugotoviti moram, da so junaki s Turjaka zares narodni junaki. Vedeli so že takrat, ko bi bili lahko še odšli z gradu v Ljubljano, da so se Nemci utrdili v Ljubljani. Toda bili so preponosni in preveč narodno čuteči, da bi šli iskat zaščite k okupatorju, kletemu sovražniku slovenskega naroda. Sklenili so, da rajne umrjejo kot bi storili kaj takega. Združeni partizani in Lahi (slednji so namreč s topovi obstreljevali turjaški grad) jim niso mogli do živele. Tudi ti junaki so postali žrtev partizanske verolomnosti. Obljubili so pri pogajanjih za premirje, da bodo smeli svobodno oditi, le poveljniki bodo postavljeni pred sodišče. Ko pa so branilci odprli vrata, so jih partizani od prvega do zadnjega zvezali.

Mnogo so jih takoj postrelili, ostale pa odvlekli v Vel. Lašče, jih deloma tudi streljal po nečloveškem mučenju, deloma pa odpeljali v zapore v Ribnico in Kočevje. Nekaj so jih tudi tukaj skupno z grčaricami postavili pred "narodno" sodišče, večinoma pa so jih brez sodbe zvezali zvečane z žico v Mozelj in jih tam pokosili s strojnimi kot "narodne izdajalce." Le redki od junaških borec so po božji volji preživeli vso to grozo in ti pričajo in bodo pričali o "osvobodilni" borbi slovenske OF.

Čim so partizani "osvobodili" slovenske kraje do ljubljanskega barja, so v vsakem kraju postavili svoje "osvobodilne odbore." Kvaliteta teh odborov se je ravnala po kvaliteti lokalnih faktorjev, to je terencev. V Ribnici se ravno ne smemo preveč pritoževati zoper njihovo postojanje. Ribničan je trgovec in računava vedno z bodočnostjo in ve, da se lahko vedno uresniči izrek: Danes meni, jutri tebi!

(Dalje prihodnjic)

MALI OGLASI

Dve hiši naprodaj
Na 1047 in 1051 E. 70 St., blizu St. Clair Ave., sta naprodaj dve hiši, vaka za 2 družini, 2 garaži. Za podrobnosti vprašajte na 6704 St. Clair Ave., ali pokličite KE 4963.

Trgovske prilike
Naprodaj je delikatesna trgovina na Waterloo Rd.; velika prodajalna, dobra oprema, najemniška pogodba; dela na teden okrog \$700. Zmerna cena hitremu kupcu.

A. J. Salettel
EX 4808 ali GL 0015.

Trgovina s premogom
V Nottinghamu, truki, prevlačalci, tehtnica za 10 ton, oprema v uradu, stalni odjemalci, staro podjetje. Tu je prilika, da pridete k svojemu podjetju. Ne odlašajte s to kupčijo.

A. J. Salettel
EX 4808 ali GL 0015.

Tri fine parcele
Na 55. cesti, severno od St. Clair so naprodaj 3 fine parcele. 1 poslopje 4 stanovanja, eno s prodajalno spredaj, stanovanje zgorej in dvojna garaža, eno zidano s prodajalno spredaj, sobe zgorej in spodaj. Letni dohodki od tega posestva so okrog \$3,500. Se proda vse skupaj ali posamezno. Oglejte si in ponudite ceno.

A. J. Salettel
EX 4808 ali GL 0015.

Mr. Kasunic
HE 8056

Ako hočete hiter uspeh, dajte svojo trgovino ali hišo nam.

DELO DOBIJO

DRAPERY OPERATORS
Morajo biti izkušeni
Za poln čas
Dobra plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje
WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

Ženske
za čiščenje
delo ponoči ali podnevi
stalna plača
Zglasite se v
Employment Office
THE MAY CO.
(144)

MALI OGLASI

Ugoden nakup
Naprodaj je zidan trgovski blok, 2 veliki prodajalni, stanovanjske sobe, vse v dobremu stanju. Cena je \$13,500 in res dober kup.
Hiša za 2 družini, 4 in 4 sobe, zidana-dvojna garaža, velik lot, vse v dobrem stanju. Cena je \$8,750.

Velika hiša 8 sob za eno družino, se lahko rabi za 2 družini, ekstra velik lot, pripraven za vse.

B. J. Hribar
954 E. 144. St.
GL 2500.
(141)

Furnezi
Novi furnezi za premož, plin, olje, goriko vodo ali paro.
Resetting \$15 — čiščenje \$15
prenamajmo stare na plin ali olje
Thermostat
Chester Heating Co.
1193 Addison Rd.
ENDICOTT 0487
Govorimo slovensko (x)

Stanovanje iščejo
Zakonski par brez otrok bi rad dobil 3 sobe. Kdor ima kaj primernega naj pokliče EX 6383.
(139)

Napoi bungalow
Se lahko takoj vselite; na E. 222. cesti blizu Lakeland Blvd. Zidan, 6 let star, stanovanjska soba čez vso hišo, zidan fire place, spalnica in toilet spodaj, krasna kuhinja in jedilnica; zgorej 2 spalnic in kopalnica iz plošč. V kleti soba za razvedrilo z baro; vsa okna železna, podoknice iz marmorja, avtomatična gorkota na plin, prezračevalni sistem, furnez, garaža ob hiši, velik lot, 60 sadnih dreves. Za podrobnosti vprašajte

Service Realty Co.
12503 Superior Ave.
Tel. LI 1965
(139)

Bi rada stanovanje
Zakonski par bi rad dobil 3 do 4 sobe v okolici med 55. in 100. cesto. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče PO 0814.
(140)

Avto naprodaj
Naprodaj je avto Chevrolet 1941, v dobrem stanju, izgleda kot nov. Za podrobnosti pokličite od 6 ure zvečer naprej LI 4668.
(139)

Šivalne stroje popravljamo
KE 5557
Tudi kupimo stare šivalne stroje
ALLIANCE SEWING MACHINE
15823 ARCADE AVE.

Ledenica naprodaj
Naprodaj je ledenica, ki drži 50 funtov ledu; je še v prav dobrem stanju. Vprašajte na 1184 E. 61st St.

Hiše naprodaj
Naprodaj so sledeče hiše za 2 družini:
Na 77. cesti, 5 in 4 sobe, furnez in garaža.
Na 78. cesti, 5 in 4 sobe, furnez in 3 garaže.
Na 64. cesti, za 3 družine.
Na Argus in 140. St., 5 in 5 sob, furnez in 2 garaži.
Za podrobnosti pokličite

Mr. Kasunic
HE 8056
(141)

DELO DOBIJO

Tovarniški delavci
Stalno delo
40 ur na teden
Dobra plača od ure
VALLEY MOULD & IRON CORP.
3900 E. 91st Street
(142)

Za prekladanje tovara
Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9. St. in Broadway
Plača 93% na uro
Čas in pol za na 8 ur.
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff
Nickel Plate R. R. Co.
E. 9th & Broadway
(141)

DIE REPAIRMEN
DIE MAKERS
Za 2. šift
Dobra plača od ure
za izkušene moške
Geometric Stamping Co.
1111 E. 200. St.
(139)

Mašiniste se sprejme
Za 2. šift, 4:30 pop. do 2. zj. za sledeče stroje
LATHES
TURRET LATHES
PLANERS
BORING MILLS
RADIAL DRILL PRESSES
Dobra plača od ure
Prijetni delovni pogoji
Zglasite se od 8. do 11. dop.

Joy Mfg. Co.
Breckenridge Division
23000 St. Clair
(139)

ZENSKES ZA ČIŠČENJE
Poln čas
Dnevno 6 zj. do 12. opold.
Stalno delo

Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

Pomočnice za kafeterijo
in pomivalke posode
Stroj omiva posodo
Prijetni delovni pogoji
Dobra plača od ure
Zglasite se v
Employment Office
Telling Belle-Vernon Co.
3740 Carnegie Ave.
(142)

TAPECIRARJI
Morajo biti izkušeni
Polna zaposlitev
Dobra plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

SLIP COVER OPERATORICE
Morajo biti izkušene
Poln čas
Dobra plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje
WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

TOVARNIŠKI DELAVCI
40 ur na teden, plača od ure, stalno delo, nočni šifri, pieharski izdelki, ugodni delovni pogoji.
THE MILLS CO.
965 Wayside Rd.
Med St. Clair in Euclid
(141)

Za lepotilni salon
Sprejme se izkušena operatorica za lepotilni salon, delo 5 dni v tednu.

Olga Beauty Salon
15302 Waterloo Rd.
Tel.: IV 1772
(141)

Poslednji dnevi Pompejev

ROMAN

"Ako pa je resnična vzvišena vera Nazarencv? Ako je Bog vladar—neviden, vsemogočen in vseveden? Ako so vsa ona nešteta božanstva, katerih oltarji polnijo našo zemljo, le zlobni demoni, ki nas skušajo odvračati od prave vere?—To je mogoče, Jone!"

"Ah, ali moremo verovati? Ako bi pa že verovali, bi li ne bila ta vera žalostna?" je odgovorila Napolitanka. "Kaj, na vsem lepem svetu naj bi bivali edino le ljudje? — Po gorah ne več Oreade, ob studencih ne več Nimfe — ono osrečuje izobilje vere, ki vse obožava, najskromnejšo cvetko posvečuje, v najmilejšem vetriču sluti nadzemske bitje—ali bi mogel vse to zatajiti in ponižati zemljo le v prah in blato? Ne, Apecid, le ona vera, ik povsod vidi bogove, more dobro deti našemu srcu."

Jone je odgovorila, kakor bi sploh moral odgovoriti vsakdo, ki je veroval v poezijo stare mitologije. Iz tega odgovora moremo tudi razvideti, kako trdovraten odpor paganov je moralo zmagati krščanstvo.

Vse je bilo poživljeno s tem lepim praznovanjem. Vsakdo, tudi najbolj preprosto dejanje v njihovem življenju je bilo ž njim v ozki dotiki — bilo je del življenja samega. Vsak dogodek se je nanašal na kakega boga in vsako čašo vina so izpili z daritvijo božanstvu. Celo venci ob hišnih vratih oboževani lari, so varovali njihova ognjišča in njihove veže. Praz-

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE
HČERKE IN SESTRICE

Josephine Černe

Ki je v cvetu mladosti, stara 17 let, zapustila ta svet in odšla k nebeškemu ženinu dne 18. julija 1945.

V raker smo te položili, z vencem okrasili glavico, angeli so dušo odnesli, telo pa dali v jamico.

Komaj sedemnajst let stara, pa si mogla že umreti, kakor rožca čisto mlada, v dolgo večnost mogla it'.

Ne žalujte, ne jokajte, tako vam kliče vaša hči, tukaj mi je zares dobro, prijatelji so mi angeli.

Bom prosila, bom molila, za vas ata, mamica, za sestrice, za vrstnice, in vse prijatelje.

Z Bogom ata, z Bogom mama, govori vam vaša hči, saj v nebesih je še prostor kamor pridite tudi vi.

Zalujoči ostali:

STARISI IN SESTRE.
Cleveland, O., 17. jul. 1946.

noverje je bilo pri njih tako prekomerno, da v onih pokrajinah se dandanes niso mogli dočela iztrebiti malikovalstva. Tam menjajo le predmete malikovalstva in ljudstvo poslušajo na oltarjih svetega Januarija ali Dominika, kakor prej na onih Izide in Apolona.

Prvi kristjani pa tega praznovanja niso le zaničevali, marveč jih je navdaljalo kar z grozo. Niso mislili z mirnim skepticizmom paganski filozofov, da so bogovi le duhoske izmišljotine, — ali kakor takratna ljudstva, da so po temnih izročilih prednikov le umrljiva bitja. Imeli so paganska božanstva za hudobne duhove — prenesli so mračne demone Indije in drugih jutrovih dežel v Italijo in na Grško in primerjali Jupitra ali Mara z Molohom ali Satanom.

Apecid še ni popolnoma sprejel krščanske vere, toda bil je namenjen, da to stori. Verovalec je tudi že Olintovim nazorom in prepričeval sam sebe, da vzbujajo vse živahne paganske fantazije s svojim šepetanjem le hudič sam ta nespravljivi sovražnik človeštva. Zato se je zgražal na naravnem in nedolžnem odgovoru svoje sestre. Odgovoril ji je silovito in poleg tega zmedeno, da se je Jone še bolj bala za njegovo pamet, ko jo je bil vznemiril s svojo silovitostjo.

"Ah, brat moj!" je spregovorila, "stroge dolžnosti, ki si se jim uklonil, so udarile tvoje duha. Pridi sem, Apecid, brat moj, daj mi roko! Daj, da ti osušim znojno čelo; ne jezi se name, saj te ne razumem! Zapomni si pa, da te Jone ni hotela nikdar žaliti." "Jone," je dejal Apecid, ki jo je potegnil k sebi in nežno gledal, "ali bi si mogel misliti, da sta ta lepa postava in to mehko srce obsojena v večno trpljenje?"

"Dij meliora! bogovi naj to zabranijo!" je dejala Jone, poslušajva se besed, s katerimi so tedaj hoteli odvrtniti od sebe zlo prerokovanje.

Besede in še bolj prazna vera, ki je bila prikrita v njih, so ranile Apecidovo uho. Vstal je, zamrmral nekaj besed in šel proti vratom, toda sredi pota se je zopet obrnil in stegnili svoji roki. Jone mu je skočila naproti, on pa jo je poljubil na čelo in dejal: "Zdravstvuj, sestra moja! Ko se zopet srečava, morda že ne bom smel več čutiti nikakega sorodnega čustva do tebe. Daj, da te objamem še enkrat, zdaj, ko mi plavajo pred očmi še vsi spomini one mladosti, ko sva gojila še isto vero in nade, iste nazore in želje. Odslej pa bo morala biti pretrgana ta vez!"

S temi besedami je zapustil hišo. Najtrša iskušnja in najhujši boj prvih kristjanov sta bila pač ločitev od vseh navadnih zvez. Niso mogli več obcevatvi z ljudmi, katerih najnavadnejša dejanja in besede so spominjale na malikovalstvo. Zgražati so se morali pred blaženstvom ljubezni, ki jim je morala doneti na uho kakor navdahnjenje hudobnih duhov. Ta njihova nesreča je tvorila obnem njihovo moč. Kar jih je ločilo od ostalega sveta, to jih je moralo toliko tesneje združevati med seboj. Bili so možje železnega značja, ki so oznanjali božjo besedo, in vezi, ki so jih združevale, so bile tudi železne!

Glavk je našel Jono objokano. Smel se je že poslužiti le-

pe predpravice, da jo je mogel tolažiti. Pregovoril jo je, da mu je povedala ves razgovor z bratom, toda ni mu mogla dosti umljivo razložiti njegovega govorenja, ki se je moralo zdeti docela tuje vsakomur, kdor še ni bil nič pripravljen na take novotarije. Oba skupaj tedaj nista mogla uganiti pravega pomena njegovih besed.

"Ali si že kdaj kaj slišal o tej novi sekti Nazarencv, o kateri govori moj brat?" je vprašala ona.

"Čul sem že pogosto o pristaših te skete," je odgovoril Glavk, "toda o njihovih naukih ne vem nič razun tega, da obsegajo baje nekaj protinarnavno ostrega in temnega. Žive sami zase; niti naše preproste navade — venčanja s cveticami — ne vidijo radi. Najnedolžnejših sladkosti življenja si ne privoščijo. Pro-rokujejo strašne reči o bližnjem koncu sveta in zdi se mi, skratka, da so sprejeli svojo mračno vero iz trofonske jame. Da," — je nadaljeval Glavk po kratkem pomisleku — "med njimi je bilo tudi mož z velikim značajem in mnogimi talenti, in pridobili so za svoje nauke celo nekatere arepagite v Atenah. Spominjam se, da mi je pravil moj oče pred leti o nekem čudovitem ogstvu v Atenah. Če se ne motim, se je imenoval Pavel. Moj oče je stal sredi velike ljudske množice, ki se je bila zbrala okoli enega tamošnjih nepozabnih gričev, da bi poslušal tega modrijana iz jutrove dežele. Šum, ki je navadno pozdravil naše domače govornike, je utihnil — in ko je stal vrhu griča, vzvišen nad poslušajočo množico ljudstva, so pridobile vsako srce že njegove izrazite črte na obrazu in njegovo pogumno vedenje, še predno je pričel govoriti. Bil je, kakor mi je pravil oče, mož oblastne in plemenite, dasi ne prevelike postave, odete v temno, široko oblačilo. Oči so se mu svetile skoro v nadzemske ognju, in ko je povzdignil roko, da bi govoril, je storil to z veličastnostjo moža, ki ga prešinja duh božji."

"Atenci," je menda govoril, "tu med vami sem našel oltar napisom: 'Nepoznanemu bogu!' Vi torej nevede častite tudi tistega Boga, ki ga častim jaz. Hočem vam torej razložiti velikost in zapovedi tiste-

ga, ki vam je ostal doslej neznan."

"Nato je razlagal ta čudoviti mož, kako da vzvišen stvarnik vseh reči, gospod zemlje in neba, ne prebiva v templjih, ki so jih zgradile človeške roke; da je pričujoč njegov duh v ozračju, ki ga dihamo; da moramo zahvaliti svoje življenje in bitje le njegovi vsemogočnosti. 'Ali morda menite', je dejal, 'da je nevidni Bog, kakor vaši kipi iz zlata in mramorja? Ali menite, da on, ki je ustvaril nebo in zemljo, potrebuje vaših daritev?' Nato je govoril o strašnih časih, ki šele pridejo, o koncu sveta, o vstajenju od mrtvih, za katero je bilo dano človeštvu poročstvo z vstajenjem onega mogočnega bitja, čigar vero oznanja sedaj tudi on."

"Ko je tako govoril, je bruhnila dolgo zatajevana nevolja med filozofi, ki so bili pomešani med ljudstvom in niso mogli več skrivati svojega zaničevanja. Opažali so zaničljiv smeh cinika in mračno čelo stotika, in epikurejec, ki ne veruje niti v naš elizij, je korakal smeje in norčujevaje se skozi množico. Toda ljudska srca so bila ginjena in pretresena in trpetala so, dasi niso še prav vedela, zakaj. Tuujec je namreč imel glas in veličastno bitje moža, ki mu je "nepoznani bog"

Double Salvage!

Emmett Kelly, famous tramp clown of the Ringling Bros. and Barnum and Bailey circus, takes two fat salvage cans to remind people that used cooking fat is needed now more than ever. It helps make soap and other products, and relieves strain on the world shortage of edible fats and oils. Every pound brings 4c.

zares velel, naj oznanjuje njegovo vero."

Jone je poslušala s sočutno pazljivostjo, globoka resnost pripovedovalca pa je izdajala vtis, ki ga je delalo nanj sporočilo udeleženca one skupščine okoli griča paganskega Martata, kjer so bili prvič oznanjeni nauki Kristusovi.

ŠESTO POGLAVJE.

Vratar. — Deklica in gladijator.

Vrata Dijomedove hiše so bila odprta in stari suženj Medon je sedel na stopnicah. Še dandanes lahko občudujemo prekrasno stanovanje tega pompejskega trgovca, tik za onim mestnim vhodom, kjer prične ulica grobov. Kljub soseščini mrtvih pa je bila tam okrog vesela, živahna krajina. Bliže mestnemu vohodu na drugi strani je bila velika gostilna, kamor so kaj radi zahajali ljudje, ki so prihajali po opravkih ali za zabavo v Pompeje. Zdaj so stali pred to gostilno vozovi, koleslji in drugačna vozila, nekatera šele došla, druga pripravljena na odhod. Pred hišo so sedeli na klopi nekateri najemniki in se razgovarjali pri zajtrku o svojih kupčijah. Poleg vrat je bil sveže naslikan običajni krčmarski znak. Na strehi je bila terasa, kjer so žene onih najemnikov deloma sedele, deloma se naslanjale čez pregrajo in se pogovarjale s svojimi znanci zdolaj. V malem pristrešju na klopi je počival nekaj ubožnejših potnikov. — Na nasprotni strani se je razprostiral velik trg, kjer je imel poprejšnji pompejski rod svoje pokopališče, ki pa je bilo zdaj spremenjeno v "ustrinum" (kjer so mrljice zažigali). Nad njim so se dvigale terase neke prijazne, med drevjem napol skrite vile. Nagrobni spomeniki, raznolično in jako umetniško izdelani, sredi cvetličnih in rastlinskih nasadov niso delali ravno žalostnega vtisa. Ob vohodu v mesto je stala v neki zidni dolbini rimska straža, kateri se je lesketala na solncu svetla čelada in tudi sulica, na katero se je naslanjala. Vhod sam je bil iz treh obokov, srednji za vozove, stranska pa za pešce. Od teh vrat je objemalo mestó mogočno zidovje, ki je bilo v različnih časih zgrajeno, obnovljeno in popravljeno, kakor je kazala potreba vsled

kake vojne ali potresa. V do-ločenih razdaljah so se dvigali štirioglati stolpiči, katerih su-rovo izdelani sivi vršiči so se daleč razločevali od novejših belo blestečih se poslopjij.

Cesta od tu v Kerkulanum se je vila med vinogradi, nad katere se je dvigal veličastni vrh Vezuva.

"Ali si že slišal novice, stari Medon?" je reklo mlado deklet z vrčem v roki, ko je obstalo pred vrati Dijomedove hiše, da bi pokramljalo s sužnjem, predno si da napolniti vrč v sosednji gostilni.

"Kakšne novice?" jo je pogledal suženj.

"No, davi, ko si najbrže spal, je dospelo skozi ta vhod ne-

kaj prav novega v Pompeje!" "Pri Kerkulu!" je dejal suženj ravnodušno.

"Da, to je bil dar plemenitega Pomponijana."

"Dar! Saj si rekla, da je bila to velika novica."

"Pa je oboje! Vedi torej, da je bil to prekrasni mlad tigr za bližajoče se igre v amfiteatru. O, to bo divno! Ne bom mogla spati, dokler ne bom videla te živali; — baje kaj krasno rjove!"

"Uboga prismoda!" je vzkliknil Medon.

(Dalje prihodnjic).

— Pivo kuhano iz ječmena so pili v Babilonu že 5.000 let pred Kristusovm rojstvom.

Kruha za šest oseb. — Dva hleba kruha, kar je dnevni odmerek za šest oseb, drži Wincenty Rakowski, 8 letna poljska sirota. Slika je bila posneta nekje na Poljskem. Kruh je bil pečen iz moke, ki jo je poslala UNRRA. Dnevno dobe kruha po 270 gramom ali krog pol funta na osebo, kar je skoro glavna hrana v večini Poljske.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRDJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

KADAR STE BOLNI, NE ČAKAJTE!

Obiščite dobrega zdravnika: jaz specializiram v zdravljenju oslabelih žil mehurja ter urinalnem kanalu. Ti povzročajo mnogo nepriklj v telesu. V moji 15 letni skušnji v bolnišnici sem olajšal to stanje uspešno.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC
423 CITIZENS BLDG., 850 EUCLID AVE.
Telefon MAin 6016

(Govorim slovanski jezik)

Uradne ure: 10 do 4 pop. razen v sredo in po dogovoru.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena \$ 2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

NOVICE -- z vsega sveta

NOVICE -- ki jih potrebujete

NOVICE -- ki jih dobite še sveže

NOVICE -- popolnoma nepristranske

NOVICE -- kolikor mogoče originalne

NOVICE -- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo